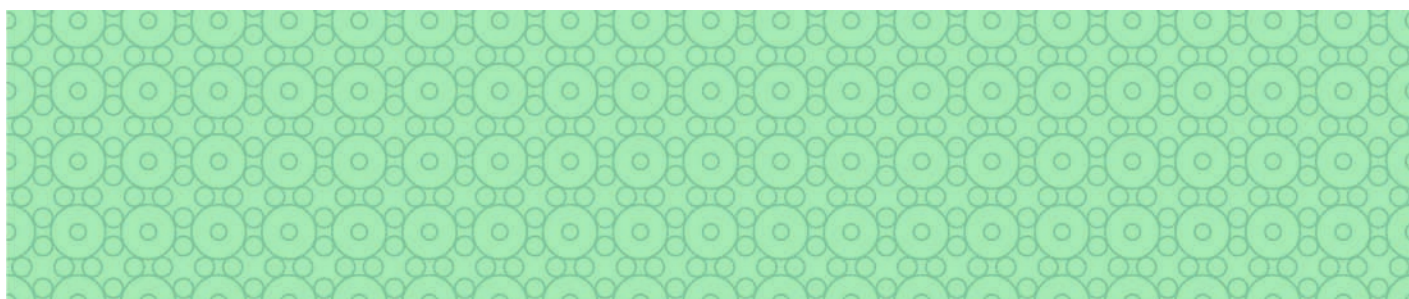

Var finns pengarna?

Sammanställning av stöd och bidragsmöjligheter till åtgärder och insatser för att nå miljömålen

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Var finns pengarna? Rapport 2023:13

Ansvarig för samordning av sammanställningen 2023: Länsstyrelsen Östergötland

Illustrationer	Tobias Flygar
ISBN	978-91-89339-96-5
ISRN	LSTY-F-M-år/rapportnummer-SE
Upplaga	Enbart digital upplaga

© Länsstyrelsen Östergötland år 2023

Länsstyrelsen Östergötland
Östgötagatan 3, 581 86 Linköping
Växel: 010-223 50 00
E-post: ostergotland@lansstyrelsen.se

lansstyrelsen.se/ostergotland

Förord

Tillsammans för miljön i Östergötland

Målet med denna sammanställning av stöd och bidrag är att underlätta för alla på kommuner, föreningar, vattenråd, företag, markägare och flertalet andra aktörer som vill arbeta med miljöförbättrande åtgärder. Sammanställningen ska ge en övergripande introduktion kring de stöd och bidrag som finns att söka och var man hittar mer detaljerad information. Sammanställningen har en mycket begränsad fokus på forsknings- och innovationsstöd. För att få den senaste informationen är det viktigt att du alltid går vidare till de länkar vi hänvisar till.

Länsstyrelsen hjälper gärna till med diskussioner kring vilka bidrag som kan vara lämpliga att söka för just de åtgärder du planerar. Generellt gäller att EU-medel kan kombineras med andra medel såsom statliga eller kommunala medel. Men vanligtvis kan inte olika statliga medel kombineras med varandra. Kontakta ansvarig myndighet för besked om vad som gäller för just det bidrag du är intresserad av.

I denna sammanställning lyfts endast de stöd som har en tydlig koppling till miljöåtgärder eller klimatanpassning. Men glöm inte bort att många andra stöd har positiva miljöeffekter såsom bredbandsutbyggnad som minskar behovet av resande, och nybyggnation som redan från början investerar i bra energi -och värmehantering. Låt miljöhänsyn bli ett självklart arbetssätt i alla former av investeringar och projekt!

Kom gärna med förslag på förbättringar av denna sammanställning!

Innehåll

Förord	3
Innehåll	4
1. STÖD SOM SÖKS VIA LÄNSSTYRELSEN	7
1.1. Klimatklivet	7
1.2. Landsbygdsprogrammet.....	7
1.3. Bidrag till kalkning	9
1.4. Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA).....	9
1.5. Bidrag till fiskevård	10
1.6. Havs- och fiskeriprogrammet EHFF.....	10
1.7. Fiskeavgiftsmedel.....	10
1.8. Efterbehandling av förorenade områden.....	11
1.9. Bidrag för sanering av förorenade områden inför bostadsbebyggelse	11
1.10. Åtgärdsprogram hotade arter.....	12
1.11. Lokala naturvårdsprojekt (LONA)	12
1.12. Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift).....	13
1.13. Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar	14
1.14. Nya Komet - skydd av skog	14
1.15. Stöd för hyresbostäder och studentbostäder	15
2. STÖD SOM SÖKS VIA SKOGSSTYRELSEN	16
2.1. Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS).....	16
2.2. Stöd för ädellövskogsbruk	16
2.3. Stöd för kompetensutveckling.....	17
2.4. Stöd för samarbete inom miljö	17
3. STÖD SOM SÖKS VIA BOVERKET	18
3.1. Stöd till kulturlokaler	18
3.2. Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler	18
3.3. Startbidrag för byggemenskaper.....	19
4. STÖD SOM SÖKS VIA ENERGIMYNDIGHETEN	20

4.1.	Elcertifikat.....	20
4.2.	Elbusspremie.....	20
4.3.	Industriklivet	21
4.4.	Bidra till resurs- och energieffektivt byggande och boende (E2B2).....	21
4.5.	Design för energieffektiv vardag	21
4.6.	Bio+.....	22
4.7.	Pilot- och demonstrationsprojekt för energi- och klimatomställning.....	22
4.8.	Accelerera omställningen till ett transporteffektivt samhälle	22
4.9.	Bidra till industrins energi- och klimatomställning.....	23
4.10.	Spara och bevara- effektivare energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse	23
4.11.	Klimatpremie för miljölastbilar och eldrivna arbetsmaskiner.....	24
5.	STÖD SOM SÖKS VIA HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN	25
5.1.	Medfinansiering av EU-projekt.....	25
5.2.	Skrivarmedel till EU:s miljöfond	25
6.	STÖD SOM SÖKS VIA JORDBRUKSVERKET	26
6.1.	Havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet.....	26
6.2.	Stöd till samarbete.....	26
6.3.	Lokalt ledd utveckling (LEADER-projekt).....	27
6.4.	Stöd till biodlingssektorn.....	27
7.	STÖD SOM SÖKS VIA NATURVÅRDSVERKET	28
7.1.	Projektmedel för ideella miljöorganisationer	28
7.2.	Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd	28
7.3.	Batterifonden.....	28
7.4.	EU: s Miljöprogram LIFE+	29
7.5.	Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt.....	29
7.6.	Bidrag till icke-publika laddstationer (" Ladda bilen").....	30
7.7.	Bidrag för strandstädning till havsnära kommuner	30
8.	STÖD SOM SÖKS VIA SKATTEVERKET.....	31
8.1.	Skattereduktion för Grön teknik	31

9.	STÖD SOM SÖKS VIA TILLVÄXTVERKET.....	32
9.1.	Regionala företagsstöd.....	32
10.	STÖD SOM SÖKS VIA TRAFIKVERKET.....	33
10.1.	Stadsmiljöavtal	33
10.2.	Skyltfonden	33
10.3.	Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö	33
11.	STÖD SOM SÖKS VIA ANDRA ORGANISATIONER.....	35
11.1.	Världsnaturfondens innovativa naturvård.....	35
11.2.	Naturskyddsföreningens miljöfond.....	35
11.3.	Naturskyddsföreningens energieffektiviseringsfond.....	36
11.4.	Sportfiskarnas fiskevårdsfond och två andra fonder	36
11.5.	Svensk våtmarksfond	37
11.6.	Anslag till friluftsliv	37
11.7.	Avfall Sverige	37
11.8.	Vätterns fiskevårdsfond	38
11.9.	Naturbonusen.....	38
11.10.	Nordiska ministerrådets utlysningar	38
11.11.	Vattenkraftens miljöfond	38
12.	EU-FONDER OCH -PROGRAM	39
12.1.	Interreg-program	39
12.2.	EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond	40
12.3.	EEE-F: European Energy Efficiency Fund.....	40
13.	STÖD SOM SÖKS VIA VINNOVA.....	41
14.	EU OCH PENGARNA.....	42

1. STÖD SOM SÖKS VIA LÄNSSTYRELSEN

1.1. Klimatklivet

Klimatklivet är ett investeringsstöd som går att söka för att genomföra åtgärder som innebär minskade utsläpp av växthusgaser på lokal och regional nivå. Länsstyrelserna har fått i uppdrag att i samverkan med Naturvårdsverket och andra centrala myndigheter hantera stödet. Klimatklivet är regeringens största satsning inom klimatområdet. Stödet är avsett att finnas kvar till 2026. Finansieringen för 2021 låg på 2,3 miljarder kronor. Regeringen aviserade under 2021 en förstärkning av Klimatklivet de kommande åren. Vad som händer med investeringsstödet för 2023 vet vi efter att nästa års statsbudget är beslutad av riksdagen. Klimatklivet som stöd kommer dock att finnas kvar. För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka information löpande på Länsstyrelsens och Naturvårdsverkets webbsidor.

Sökande: Alla förutom privatpersoner kan söka medel, till exempel kommuner, företag, landsting, organisationer och stiftelser.

Stödet: Stödnivån varierar och är beroende av vem det är som söker, hur mycket stöd som söks samt för vilken åtgärd. Se Naturvårdsverkets webbplats för mer information. Företag kan dock aldrig få mer än 70 % i stöd, och för kommuner med flera är maxgränsen 50 %.

Exempel på åtgärder: Klimatklivet går till åtgärder som innebär en hög CO₂-minskning per investerad krona. Klimatklivet är därmed ett brett stöd som går att söka för en rad åtgärder inom olika områden, exempelvis:

- Transporter – insatser för utbyggnad av publik laddinfrastruktur, uppförande av tankstationer för biodrivmedel eller merkostnad för inköp av klimatsmarta fordon.
- Energi – genom energieffektivisering eller energikonvertering för att fasa ut fossila bränslen.
- Jordbruket – genom minskade utsläpp.
- Industri – genom minskade utsläpp och effektivare energianvändning.

Observera att ansökningar om icke-publika laddstationer har fått ett nytt stöd, se Naturvårdsverkets kapitel.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Naturvårdsverket](#)

1.2. Landsbygdsprogrammet

EU har en gemensam jordbruks-, landsbygds- och fiskepolitik för åren 2014–2020 med förlängningsår 2021–2022. Jordbruksverket ansvarar för det svenska Landsbygdsprogrammet. Landsbygdsprogrammet finansieras gemensamt av Sverige och EU och hanterar drygt 48 miljarder kronor för hela perioden 2014 till och med 2022. Genom stöd och bidrag ska programmet skapa förutsättningar för en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden. Jordbruksverket fördelar medel till länsstyrelserna som i sin tur hanterar

ansökningar och fördelar bidrag utifrån respektive läns regionala handlingsplan. Länsstyrelsens uppgift är att se till att landsbygdsprogrammets verktygslåda gör så stor nytta som möjligt i vårt län. Andra delar av Landsbygdsprogrammet kan sökas via Jordbruksverket.

Landsbygdsprogrammet är mycket omfattande, och här lyfts endast de delar som har en tydlig koppling till miljöåtgärder. Men glöm inte bort att många andra stöd har positiva miljöeffekter såsom bredbandsutbyggnad som minskar behovet av resande och nybyggnation som redan från början investerar i bra energi- och värmehantering. Låt miljöhänsyn bli ett självklart arbetssätt i alla former av investeringar och projekt!

Just nu befinner vi oss i slutskedet av programperioden och i flera stöd finns inga pengar kvar att söka. År 2023 förnyas jordbrukspolitiken i Sverige och resten av EU. Det innebär förändringar för stöden till jordbruksföretagare. För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka information löpande på Jordbruksverkets och Länsstyrelsens webbsidor.

Sökande: Till största del landsbygdsföretagare som till exempel lantbruks-, trädgårds- och landsbygdsföretag.

Åtgärder för miljön i landsbygdsprogrammet förlängningsår 2021–2022:
Företagsstöd-Investeringsstöd för energi och klimat: Energieffektivisering, energigrödor, minskade utsläpp av växthusgaser, investeringar i förnybar energi och investering i biogas.

Företagsstöd- Investeringar för att öka konkurrenskraften inom jordbruks- och trädgårdsföretag: Specialutrustning för precisionsgödsling och investeringar i markvård, exempelvis strukturkalkning.

Projektstöd- Utveckling av natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet: Stödet ska bidra till att natur- och kulturmiljöer bevaras och utvecklas samt blir tillgängliga för allmänheten. Insatsen har två inriktningar: Utveckling av natur- och kulturmiljöer och utveckling av kulturhistoriska byggnader.

Miljöinvesteringar- Stängsel mot rovdjur: För att förebygga rovdjursangrepp på tamdjur kan länsstyrelserna bevilja stöd för att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. Insatsen stängsel mot rovdjur är viktig för att kunna hålla betande djur även i områden med stora rovdjur.

Miljöinvesteringar- Förbättrad vattenkvalitet: Installation av kalkfilterbrunnar, åtgärder för att minska erosion, skapa fria vandringsvägar, skapa nya biotoper längs med och i vattnet.

Miljöinvesteringar-Anlägga och restaurera våtmarker och dammar: Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för biologisk mångfald samt anlägga och restaurera våtmarker och dammar för att förbättra vattenkvalitet.

Jordbrukarstöd- Miljöersättningar: Bevara och förstärka betesmarkernas och slåtterängarnas natur- och kulturmiljövärden, restaurera betesmarker och slåtterängar, ha hotade husdjursraser, ha skyddszoner, skötsel av våtmarker och dammar och åtgärder för minskat kväveläckage.

Jordbrukarstöd- Förgröningsstöd och ekologiska fokusarealer: Som ekologiska fokusarealer räknas träda samt delar av salix, obrukade fältkanter på åkermark, ärter, bönor, klöverfrö och insädd av vall.

För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka information löpande på Jordbruksverkets och Länsstyrelsens webbsidor:

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Jordbruksverket](#)

1.3. Bidrag till kalkning

Målet med kalkningen är att försurade sjöar och vattendrag ska få tillbaka väl fungerande ekosystem med en naturlig flora och fauna. Sedan 2014 administrerar Länsstyrelsen i Jönköping det årliga bidraget till kalkning i Östergötlands län i samarbete med Länsstyrelsen Östergötland. Länsstyrelsen fördelar årligen bidrag till kalkning som vanligtvis sker i kommunal regi eller genom skogsbolag.

Sökande: Länsstyrelser, kommuner, skogsbolag.

Stöd: Endast inom åtgärdsområden för försurning, bidraget är 85 procent, resterande 15 procent delfinansieras av huvudmannen.

Exempel på åtgärder: Kalkning av försurade vatten.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.4. Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA)

Åtgärder som rör övergödning, miljögifter kopplade till fritidsbåtar, omhändertagande av förlorade fiskeredskap samt olika restaureringsåtgärder kan genomföras med LOVA-bidrag. Övergödningsinsatser kommer fortsatt att vara det högst prioriterade området.

Sökande: Kommuner och ideella organisationer.

Stöd: Högst 90% för åtgärder kring internbelastning i sjöar och vattendrag och högst 80% för andra åtgärder. Medfinansiering krävs. Ett eller flerårigt.

Exempel på åtgärder:

- Minskat läckage av fosfor från bottensediment i sjöar och kustvatten. Så kallad internbelastning.
- Minskat utsläpp av näringsämnen till vattenmiljön.
- Upptag och återcirkulering av näringsämnen, genom odling av musslor eller blå fånggrödor eller genom andra metoder för återcirkulering, eller på annat sätt bidrar till minskad övergödning av vattenmiljön.
- Minskad spridning av miljöfarliga ämnen från fritidsbåtar till vattenmiljön.
- Att nå en god ekologisk status eller god miljöstatus enligt havsmiljöförordningen.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.5. Bidrag till fiskevård

Kommuner, lokala och regionala aktörer kan ansöka hos Länsstyrelsens Vattenavdelning om medel till fiskevårdsprojekt från anslaget 1:1 Åtgärder för havs och vattenmiljö. Detta är ett anslag som Länsstyrelsen årligen tilldelas från Havs och vattenmyndigheten.

Sökande: Kommuner och lokala och regionala aktörer.

Stöd: Bidragsandelen är i normalfallet 50%. Om särskilda skäl finns kan bidragsandelen bli högre.

Exempel på åtgärder:

- Biotopvård i rinnande vatten med mänsklig påverkan (exempelvis flottledsrensade vattendrag).
- Utsättning av fisk (återintroduktion av arter som försvunnit).
- Fiskevårdsplaner.
- Fiskvägar.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.6. Havs- och fiskeriprogrammet EHFF

Havs- och Fiskeriprogrammet är mycket omfattande och innehåller stöd för att dels utveckla ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske och vattenbruk i Sverige dels genomföra en del av den integrerade havspolitikerna och olika EU-miljödirektiv.

Jordbruksverket är ansvarig myndighet och samtliga stöd inom programmet söks via Jordbruksverket. En sammanfattning av programmets stöd med miljöinriktning finns därför i kapitlet om Jordbruksverkets stöd (kapitel 7). Länsstyrelsen är handläggande myndighet för flera av stöden.

1.7. Fiskeavgiftsmedel

När tillstånd för en vattenverksamhet meddelas beslutas det oftast om villkor som verksamhetsutövaren ska följa. Villkorens syfte är att minska de verkningar som verksamheten har på miljön. Vid prövning i miljödomstolen av vattenverksamheter enligt miljöbalken kan domstolen i vattendom föreskriva fiskeavgifter som kompensation för fiskeskada. Dessa s.k. särskilda fiskeavgifter kan användas för fiskevårds- och fiskefrämjande åtgärder i det berörda vattenområdet eller i angränsande vattendrag om inte annat anges i domen. Bestämmelser om fiskeavgiftsmedel finns i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet och förordningen (1998:928) om bygge- och fiskeavgifter. Länsstyrelsen har beslutanderätt för användandet av fiskeavgiftsmedel som är utdömda för åtgärder inom 19 länet. För vissa medel är det dock Havs- och vattenmyndigheten som har bestämmanderätten.

Sökande: Stödet är öppet för alla typer av aktörer, såsom privatpersoner, kommuner, organisationer, fiskevårdsområdesföreningar och företag.

Stöd: Stöd i form av fiskeavgiftsmedel kan lämnas om den planerade åtgärden uppfyller villkoren för utdömda medel och i mån av tillgängliga medel. Vanligtvis

beslutar Länsstyrelsen om ett stöd som utgör en del av den totala kostnaden, men i vissa fall kan Länsstyrelsen lämna stöd för hela åtgärdskostnaden.

Exempel på åtgärder: I vattendomen eller föreläggandet anges vad pengarna får användas till och i vilket vattenområde medlen får nyttjas. Exempelvis används medlen till fiskvägar, biotopvård och utsättningar av fisk.

Det finns inbetalda fiskeavgiftsmedel för vissa av länets avrinningsområden.

Information om var det finns fiskeavgiftsmedel, villkoren som står i domarna samt hur du söker får du hos [fiskevårdsansvariga på länsstyrelsen](#).

1.8. Efterbehandling av förorenade områden

Naturvårdsverket ansvarar för bidraget för efterbehandling av förorenade områden och beviljar bidragsansökningar för utredningar och efterbehandlingsåtgärder av förorenade områden. Föroreningarna kan finnas såväl i mark och byggnader som i sediment och påverka människors hälsa och miljön på ett skadligt sätt. Att minska och förebygga hälsorisker och den kemiska påverkan på mark- och vattenmiljön är därför de viktigaste skälen för arbetet med efterbehandling av förorenade områden.

Sökande: Kommunerna söker bidrag hos länsstyrelserna. Länsstyrelserna i sin tur ansöker om bidrag hos Naturvårdsverket.

Exempel på åtgärder:

- Behandling av lämningar från till exempel träimpregnering, massa- och pappersindustri, verkstadsindustri, gruvhantering, kemtvättar och textilindustri.
- Föroreningar i både mark och sediment. Behandlingsmetoderna varierar.

Information hos [Naturvårdsverket](#)

1.9. Bidrag för sanering av förorenade områden inför bostadsbebyggelse

Naturvårdsverket administrerar den nya satsningen som regeringen gör på sanering av mark i anslutning till bostadsbyggande. Det finns ett behov av fler bostäder. Samtidigt finns det förorenade områden där efterbehandlingskostnaderna är så stora att det är för dyrt att bygga bostäder.

Regeringen avsätter årligen ca 160 miljoner kronor på att stödja sanering av mark i anslutning till bostadsbyggande. Syftet är att skapa förutsättningar för fler bostäder samtidigt som riskerna med föroreningarna som påverkar människors hälsa och miljön reduceras. Prioriteringen av bidragen baseras främst på antalet planerade bostäder, till exempel områden där hyresrätter ska uppföras.

Den nya satsningen löper parallellt med det nuvarande statsstödet för efterbehandling av förorenade områden och en separat bidragsförordning reglerar hur den nya delen av anslaget får användas. Samma förutsättningar gäller för de båda bidragstyperna, med undantag av bland annat att detaljplanläggning krävs samt att vissa ekonomiska kriterier föreligger, se länkar nedan.

Sökande: Kommuner.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Naturvårdsverket](#)

1.10. Åtgärdsprogram hotade arter

Naturvårdsverket har huvudansvar för satsningen åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP), och Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för de akvatiska arterna. Länsstyrelserna koordinerar programmen regionalt och nationellt, genomför åtgärder och analyserar det pågående arbetet. ArtDatabanken fungerar som kunskapsstöd främst vid framtagande av nya åtgärdsprogram och revidering av utgångna. Totalt omfattar satsningen drygt 200 program och cirka 300 arter. En del program rör livsmiljöer för flera arter. Målet är att bevarandestatusen för i Sverige naturligt förekommande naturtyper och arter är gynnsam och för hotade arter har statusen förbättrats samt att tillräcklig genetisk variation är bibehållen inom och mellan populationer.

Sökande: Länsstyrelserna får varje år bidrag från Naturvårdsverket (terrestra program) och från Havs- och vattenmyndigheten (akvatiska program) för att ta fram och genomföra åtgärdsprogrammen. Länsstyrelsens prioritering styrmedlen.

Stöd: Kostnaderna för föreslagna åtgärder finns uppskattade i bilaga 1 i respektive åtgärdsprogram för arten. Åtgärder finansieras/medfinansieras även genom de riktade bidrag länsstyrelserna erhåller för kalkning, restaurering av vattendrag, fiskevård, med flera sakområdesbidrag, även medfinansiering av medel från EU, andra myndigheter och aktörer.

Exempel på åtgärder:

- Nyskapande av livsmiljöer eller restaurering.
- Populationsförstärkande åtgärder.
- Utbildning.
- Inventeringar.
- Informationsspridning.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Naturvårdsverket](#)

Information hos [Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.11. Lokala naturvårdsprojekt (LONA)

Naturvårdsverket ansvarar för den lokala naturvårdssatsningen (LONA). Syftet är att stimulera kommunernas och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsengagemang. Nyckelord för satsningen är naturvårdsnytta, lokala initiativ och lokal drivkraft, friluftsliv, samverkan och partnerskap, folkhälsa, tätortsnära natur och tillgång till denna.

Under 2018 startades en särskild våtmarkssatsning för anläggande och restaurering av våtmarker. Syftet är att stärka landskapets förmåga att hålla och balansera vattenflöden och öka tillskottet till grundvattnet.

2020 infördes en satsning på vilda pollinatörer som pågick även under 2022. Satsningen ska förbättra situationen för till exempel bin, fjärilar och flugor samt gynna pollinering. Det kan vara praktiska åtgärder som förbättrar, restaurerar eller nyskapar miljöer eller att inkludera pollinering i långsiktiga planer. Det kan också vara inventeringar och kartläggningar till underlag för vidare arbete med åtgärder. Sista ansökningsdagen är 1 december, det vill säga samtidigt som övriga LONA-projekt.

Sökande: Kommuner och intresseorganisationer. Kommuner kan ansöka om LONA-bidrag, men även intresseorganisationer kan anmäla projekt. Projekten genomförs antingen i kommunens egen regi eller av en lokal aktör som tecknat avtal med kommunen. Det är alltid kommunen som är ansvarig, från ansökan fram till slutrapportering. Naturvårdsverket fördelar årligen medel till länsstyrelserna som beslutar om bidrag till kommunerna. Kommunen ansöker hos länsstyrelsen i det län projektet i huvudsak ska bedrivas.

Stöd: Bidrag uppgår normalt till högst 50 % av bidragsberättigat belopp. För projekt inom våtmarkssatsningen kan bidragsdelen vara högre än 50 %.

Exempel på åtgärder:

- Kunskapsuppbyggnad.
- Framtagande av underlag, till exempel kommunala naturvårdsprogram.
- Områdesskydd.
- Vård och förvaltning av områden, naturtyper och arter inklusive åtgärder som främjar friluftsliv i natur- och kulturmiljö.
- Restaurering av områden, naturtyper och bestånd av arter.
- Information, folkbildning och annan kunskapsspridning.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Naturvårdsverket](#)

1.12. Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift)

Bygdemedel är en ersättning som vattenkraftsföretagen är ålagda att inbetala i samband med regleringen av de stora älvarna, för att minska eller gottgöra sådana skador som regleringen orsakat den berörda bygden. Närmare bestämmelser om detta finns i miljöbalken (1998:808) samt lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812). Sedan medel har avsatts för reglering av oförutsedda skador kan den årliga bidragssumman i övrigt användas för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna. Miljödombstolarna beslutar i ärenden som gäller skadeersättning och länsstyrelserna om användningen i övrigt.

Sökande: Det är den bygd som berörs av vattenföretaget eller anläggningar för detta som kan söka bidrag. Medel för investeringar kan sökas av ideella föreningar med verksamhet i den kommun som gränsar till vattendragen och sjöarna. Ansökan görs hos Länsstyrelsen.

Stöd: Stödsatserna är varierande.

Exempel på åtgärder: Reparationer/investeringar i byggnader, förbättringar av idrottsanläggningar, markering och upprustning av stigar och leder och inköp av fast utrustning.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

1.13. Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar

Att vårda kulturmiljöer är en viktig del av flera miljökvalitetsmål. Hos Länsstyrelsen kan ni söka ett mindre bidrag för att bevara värdefulla miljöer och anläggningar. För att bebyggelse ska behålla sitt kulturhistoriska värde är det viktigt att vård och underhåll samt ombyggnader sker utifrån de enskilda husens förutsättningar. Det är också viktigt att använda kulturhistoriskt riktiga material och metoder för att ta vara på byggnadernas karaktär och utseende samtidigt som man värnar om de traditionella hantverken. En bit ner via följande länk hittar du [Handbok i byggnadsvård för Östergötland](#).

Sökande: Enskilda personer, kommuner, stiftelser och bolag kan ansöka hos Länsstyrelsen om ett statligt bidrag för att vårda kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, ett så kallat byggnadsvårdsbidrag.

Stöd: Upprustning som blir dyrare än normalt kan delvis finansieras genom bidraget, man kan få 50–90 procent av den överkostnad som är kulturhistoriskt motiverad. I första hand utgår bidrag till den skyddade bebyggelsen och för ett långsiktigt bevarande.

Exempel på åtgärder: Vård eller restaurering av kulturhistorisk värdefull byggnad eller miljö, vård och skötsel av kulturlandskap eller fornlämningar, åtgärder för ökad tillgänglighet och kunskap.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

1.14. Nya Komet - skydd av skog

Nya Komet, Kompletterande arbetsmetod för skydd av värdefull skog, ger skogsägare möjlighet att få ekonomisk ersättning när de frivilligt avsätter skog med höga naturvärden. Länsstyrelserna och Skogsstyrelsen runt om i landet satsar tillsammans på att inspirera markägare att själva ta initiativ till att anmäla värdefull skog för skydd. Detta är en fortsättning och vidareutveckling av vad som tidigare kallades Komet.

Sökande: Markägare som har skog med höga naturvärden.

Stöd: Det anmälda området ska ha höga naturvärden (värdekärna) och vara minst 2 ha stort. Området kan även vara mindre om det ligger intill redan skyddade områden. I dialog med markägaren bedömer och prioriterar Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen vilka områden som kan skyddas med naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal, där ersättning utgår till markägaren. En intresseanmälan med karta ska skickas in till Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen.

Se hemsidan för mer information om vad höga naturvärden kan vara, vilka skogstyper som är prioriterade och blankett för intresseanmälan. Här finns också information om de olika skydden och ersättningen.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Skogsstyrelsen](#)

Information hos [Naturvårdsverket](#)

1.15. Stöd för hyresbostäder och studentbostäder

Från och med den 1 januari 2022 går det inte längre att ansöka om stödet till hyresbostäder och bostäder för studenter. Du som redan har beviljats stöd påverkas inte.

Sökande: Fastighetsägare, tomträttsinnehavare eller någon som anordnar bostäder på ofri grund.

Stöd: Stödnivåerna varierar i olika regioner, läs mer hos Boverket.

Exempel på åtgärder är: Bostäder som anordnas genom nybyggnad, tillbyggnad eller ombyggnad av byggnader som inte använts som bostäder de senaste åtta åren.

Information hos [Länsstyrelsen](#)

Information hos [Boverket](#)

2. STÖD SOM SÖKS VIA SKOGSSTYRELSEN

2.1. Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)

Stödets syfte är natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen för att berika skogsmiljöer av allmänt intresse. Målet är att bidra till skötsel som återskapar, bevarar och ökar natur- och kulturmiljövärdena i skogen. Bidrag kan lämnas till åtgärder som gynnar växter och djur samt äldre kulturmiljöer, men också till landskapsbild och friluftsliv.

Sökande: Skogsägare eller den som ska utföra åtgärderna. Ta kontakt med din skogskonsulent på distriktet där du bor eller har din skog för att få hjälp med att göra en ansökan.

Stöd: Ofta 70 % av godkänd kostnad.

Exempel på åtgärder: Åtgärder som gynnar biologisk mångfald, biologiskt kulturarv, vattenmiljöer eller äldre kulturmiljöer.

Information hos [Skogsstyrelsen](#)

2.2. Stöd för ädellövskogsbruk

Stödets syfte är att kompensera markägare för de högre kostnader som uppstår vid förnyring av ädellövskog. Ädellövskog är ett bestånd som till minst 70 procent utgörs av lövträd och av ädla lövträd till minst 50 procent och vars areal är minst ett halvt hektar. Med ädla träd avses alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och lönn. Stödet prioriteras i första hand till förnyring av befintliga ädellövskogar, annan vård än röjning av plantskog eller ungskog i ädellövskog eller bestånd som anlagts med syfte att skapa ädellövskog och åtgärder för att skapa ädellövskog på ett annat ställe inom en brukningsenhet enligt 25 § i skogsvårdslagen.

Sökande: Skogsägare eller ombud.

Stöd: Varierar med åtgärd.

Exempel på åtgärder:

- Markberedning
- Stängselmaterial och stängsling
- Plantkostnad och plantering
- Hjälpplantering
- Gräsrensning
- Röjning
- Nedtagning av stängsel
- Framgallring av ädellövskog ur blandskog

Information hos [Skogsstyrelsen](#)

2.3. Stöd för kompetensutveckling

Stödet är en del av Landsbygdsprogrammet 2014–2020, för [senaste information om stödet nu och framåt](#). Det stödjer insatser inom kunskapsöverföring och information som bidrar till ett hållbart skogsbruk.

Prioriterade ämnesområden:

- Minskad försurning
- Förebygga effekter av klimatpåverkan
- Ökad biologisk mångfald i skogen
- Skogsskötsel med hänsyn till miljö- och sociala värden samt kulturmiljön
- Motverka markskador inom skogsbruk
- En viltstam i balans
- Skogens påverkan på vatten

Stödet söks via utlysningar inom olika områden. För senaste information om nästa utlysningstillfälle hänvisas till Skogsstyrelsens webbplats.

Sökande: Företag eller organisationer som anordnar kompetensutveckling.

Exempel på åtgärder: Varje utlysning har ett visst tema som annonseras på Skogsstyrelsens webbplats.

Information hos [Skogsstyrelsen](#)

2.4. Stöd för samarbete inom miljö

Stödet går inte längre att söka. På Jordbruksverkets webbplats finns information om hur du som tidigare beviljats stöd ansöker om utbetalning

Information hos [Skogsstyrelsen](#)

3. STÖD SOM SÖKS VIA BOVERKET

3.1. Stöd till kulturlokaler

Kulturlokaler kan få stöd till nybyggnad och ombyggnad samt till standardhöjande reparationer, tillgänglighetsskapande åtgärder och energiåtgärder.

Sökande: Bidraget ges till kulturlokaler som ägs och drivs av någon annan än staten. Exempelvis museer, teater- och konsertlokaler, konsthallar och liknande. Lokaler för läns museer är prioriterade.

Stöd: Bidraget kan ges med högst 30 procent av den godkända kostnaden för nybyggnad. För övriga projekt kan bidrag ges med högst 50 procent av den godkända kostnaden. Det är viktigt att projektet inte har påbörjats innan man har sökt och beviljats bidrag.

Exempel på miljö- och energiåtgärder: Vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering.

Information hos [Boverket](#)

3.2. Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler

Bidrag kan lämnas till nybyggnad, ombyggnad och inköp av samt till standardhöjande reparationer, tillgänglighetsskapande åtgärder och energiåtgärder i allmänna samlingslokaler.

Sökande: Bidraget ges för åtgärder i samlingslokaler som ägs eller drivs av ideella föreningar samt stiftelser och aktieföretag som arbetar utan vinstsyfte och som har en allsidig verksamhet. Boverket ska särskilt prioritera de ansökningar som gäller allmänna samlingslokaler för ungdomar och allmänna samlingslokaler i områden med socioekonomiska utmaningar. Exempel på allmänna samlingslokaler är bygdegårdar, IOGT-NTO:s lokaler, Folkets hus och andra föreningsdrivna lokaler. Organisationen måste vara fristående från kommunen.

Stöd: Bidrag kan lämnas upp till högst 50 procent av den godkända kostnaden. Det krävs att kommunen medverkar i finansieringen av projektet med minst 30 procent av kostnaden. För tillgänglighetsskapande åtgärder kan bidrag lämnas för hela kostnaden, dock högst 300 000 kronor.

Exempel på åtgärder: Vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering.

Information hos [Boverket](#)

3.3. Startbidrag för byggemskaper

I regeringens budget för 2020 infördes möjligheten för så kallade byggemskaper att söka bidrag. Syftet med stödet är främja utvecklingen av bostäder som passar för olika typer av hushåll. I en byggemskap planerar och bygger människor tillsammans de bostäder de ska bo i, vilket kan vara ett alternativ för att få igång bostadsprojekt på orter där intresse saknas från kommersiella aktörer. Anslaget för 2022 var 4 miljoner kronor. Se Boverkets webbsida för aktuell information.

Sökande: Byggemskap organiserad i en ekonomisk förening där minst sex medlemmar betalat en medlemsinsats på minst 10 000 kr per person. Byggemskapen måste också äga eller genom avtal disponera mark som kommunen medger får bebyggas med flerbostadshus.

Stöd: Bidrag kan lämnas upp till högst 400 000 kr.

Exempel på åtgärder: Initiala projektkostnader som uppstår innan byggstart, exempelvis anlitande av en arkitekt.

Information hos [Boverket](#)

4. STÖD SOM SÖKS VIA ENERGI MYNDIGHETEN

4.1. Elcertifikat

Elcertifikat är ett frivilligt stödsystem till all förnybar elproduktion. Elcertifikaten får du av staten, själva intäkten får du när du säljer dina elcertifikat. Elcertifikatsystemet är marknadsbaserat, vilket innebär att tillgången och efterfrågan sätter priset på elcertifikaten som därmed varierar över tid. För att tilldelas elcertifikat måste du skicka en komplett ansökan till Energimyndigheten samt ha timvis mätning på din anläggning. Från och med 1 juli 2021 infördes en årsavgift på 200 kr för elcertifikatkontot. Avgiften tas ut vid halvårsskiftet varje år.

De aktörer som har tilldelats elcertifikat kan fortsätta använda systemet fram till år 2035. Läs mer här [Stoppdatum för elcertifikatsystemet flyttas inte fram \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/stoppprogrammet)

Sökande: Alla som är producenter av förnybar el (krävs att anläggningen tagits i drift innan 31/12 2021).

Stöd: Elcertifikaten får du av staten, själva intäkten får du när du säljer dina elcertifikat. Elcertifikatsystemet är marknadsbaserat, vilket innebär att tillgången och efterfrågan sätter priset på elcertifikaten som därmed varierar över tid.

Information hos [Energimyndigheten](https://www.energimyndigheten.se)

4.2. Elbusspremie

Energimyndigheten har i uppdrag av regeringen att betala ut en premie för elbussar. I budgeten för 2019 förstärktes stödet och omfattar nu 100 miljoner kronor per år fram till 2023. Syftet med elbusspremien är att främja introduktionen av elbussar på marknaden och på så sätt bidra till bland annat ett bättre klimat, mindre luftföroreningar och minskat buller.

Från och med den 18 januari 2022 är premiens storlek högst 20 % av inköpspriset. Syftet med förändringarna är att elbusspremien ska räcka till fler elbussar än vad som är fallet idag.

Sökande: Elbusspremien riktas till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, eller till de kommuner som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna har överlämnat befogenhet åt att ingå avtal om allmän trafik. Även övriga företag som bedriver kollektivtrafik är välkommen att ansöka.

Stöd: För en kollektivtrafikmyndighet, kommun eller aktiebolag som fått befogenhet att upphandla kollektivtrafik ges stöd för 10 % av elbussens inköpspris. För trafikföretag gäller 40 % av elbussens merkostnad jämfört med dieselbuss. Stöd ges även till laddhybridbussar men premien är då halverad. Varje aktör kan söka stöd för maximalt 25 miljoner kronor per kalenderår.

Exempel på åtgärder: Premien omfattar elbussar, laddhybrider. Bränslecellsbusar och trådbussar som har kapacitet för fler än 14 passagerare.

Information hos [Energimyndigheten](https://www.energimyndigheten.se)

4.3. Industrikivet

2018 lanserades detta stöd som är en långsiktig satsning (2018 – 2045) för att stödja en fossilfri omställning inom svensk industri. För närvarande omfattar stödet 600 miljoner per år fram till 2022, och därefter 300 miljoner kronor per år fram till 2027. Fokus är att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser. I samband med antagandet av vårändringsbudgeten som gjordes i juni 2019 breddades Industrikivet till att också inkludera projekt inom negativa utsläpp och elektrifiering.

Sökande: Industrier med processrelaterade utsläpp men även universitet och forskningsinstitut. Inga begränsningar i vare sig företagsstorlek eller mängden växthusgaser som företaget släpper ut.

Stöd: Stödnivåerna varierar och beror på vilken aktör som söker samt på vilken typ av projekt. Läs mer om aktuella utlysningar hos Energimyndigheten.

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.4. Bidra till resurs- och energieffektivt byggande och boende (E2B2)

Programmet Energieffektivt byggande och boende, E2B2, är Sveriges största forskningsprogram inom området. Programmet ger stöd till olika typer av forskning- och utvecklingsprojekt med fokus på att effektivisera energianvändningen och resursförbrukningen under bebyggelsens hela livscykel. Även studier som involverar människors livsstil kan rymmas inom programmet, liksom doktorandprojekt. Tvärvetenskapliga projekt och projekt som inkluderar samverkan mellan flera aktörer ses som positivt.

Nyligen förlängdes programmet till 2024. Det har tidigare aviserats att det under 2018–2021 fanns totalt 160 miljoner att fördela i stöd genom utlysningar.

Sökande: Företag, offentlig sektor, universitet och högskolor, institut och övriga aktörer med anknytning till energieffektivisering i bebyggd miljö.

Stöd: Stödnivåerna varierar och beror på vilken aktör som söker samt på vilken typ av projekt.

Bevaka Energimyndighetens webbplats samt [E2B2:s programsida](#) för senaste informationen om kommande ansökningsomgångar.

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.5. Design för energieffektiv vardag

Programmets övergripande mål är att bidra till energisystemets omställning genom att, med hjälp av designkunskap och kunskap om människors vanor och beteenden, ge individer och grupper större möjligheter att bidra till men även påverka och stärka sin roll i ett energieffektivt och hållbart samhälle. Utlysningen omfattar ca 15 miljoner kronor och stängdes den 1 februari 2023.

Sökande: Du som forskar eller utvecklar produkter, lösningar och tjänster som kan bidra till ett hållbart samhälle har nu möjlighet att få ekonomiskt stöd till ditt projekt genom Energimyndighetens program Design för energieffektiv vardag.

Bevaka även Energimyndighetens webbplats för aktuell information och kommande utlysningar.

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.6. Bio+

Programmet syftar till att utveckla biobaserade lösningar och värdekedjor samt öka kunskapen och kompetensen om hur dessa bör samspela med varandra och övriga energisystemet. Lösningarna som tas fram inom programmet ska vara konkurrenskraftiga, och om möjligt förbättra den ekologiska statusen i mark och vatten, bidra till trygghet och jämlikhet samt bidra till flexibilitet och robusthet i energisystemet.

Programmet har ett antal utfallsmål, dessa är; resurseffektiva lösningar, hållbara värdekedjor, nya aktörskonstellationer, hög kompetensnivå, effektfulla styrmedel och policy. Programmet är planerat att pågå mellan år 2021–2025 och budgetramen för perioden är 320 miljoner kronor.

Bevaka Energimyndighetens webbplats för information om kommande utlysningar.

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.7. Pilot- och demonstrationsprojekt för energi- och klimatomställning

Ett viktigt steg mot kommersialisering av produkter, processer, system eller tjänster är att testa och demonstrera lösningen där den ska användas. Pilot- och demonstrationsprojekt som tar sikte på energi- och klimatomställningen välkomnas. [Programmet pilot- och demonstration](#) tar sikte på omställning av energisystemen, inom olika utmaningsområden. Dessa inkluderar utmaningar inom samhället inklusive industrin, transport, bioenergi, el-området och bebyggelsen. Programmet stödjer även systemdemonstrationer.

Bevaka även Energimyndighetens webbplats för information om kommande utlysningar.

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.8. Accelerera omställningen till ett transporteffektivt samhälle

Inom programmet Transporteffektivt samhälle eftersträvas ett samhälle där människor kan mötas och leva på ett jämlikt, tillgängligt och resurseffektivt sätt. Fokusområden inom programmet är själva omställningen till ett transporteffektivt samhälle, och inkluderar därmed inte rena projekt inom teknikutveckling eller produktion/distribution av förnybara drivmedel. Programmet omfattar totalt 260 miljoner kronor, fördelat över åren 2018 till 2024 och erbjuder årligen aktörer att söka pengar genom olika utlysningar.

Sökande: Alla aktörer som kan bidra till utlysningens mål kan söka. Exempelvis företag, offentlig sektor, universitet och högskolor, övriga aktörer med anknytning till forskning.

Exempel på åtgärder: Öka kunskapen om drivkrafter och kapacitet om beteendeförändringar kopplat till transporter, ta fram affärsmodeller som kan främja ett transporteffektivt samhälle, utveckla metoder och arbetssätt. Bevaka Energimyndighetens webbplats för information om kommande utlysningar. Programmet har en till två utlysningar per år.

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.9. Bidra till industrins energi- och klimatomställning

Har du ett projekt som kan bidra till industrins energi- och klimatomställning? Här kan du söka stöd för projekt som minskar utsläpp av växthusgaser och/eller bidrar till en mer effektiv energi- och resursanvändning. Programmet industrins energi- och klimatomställning pågår 2019–2026 och omfattar totalt 186 miljoner kronor.

Sök stöd för projekt som bidrar till att uppnå:

- Nettonollutsläpp från industrins processer
- Energi- och resurseffektiva produktionsprocesser
- Hållbart företagande inom industrin. Alla typer av innovations- och forskningsprojekt välkomnas.

Sökande: Alla aktörer som kan bidra till utlysningens mål kan söka. Exempelvis: företag, offentlig sektor, universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner samt forskningsinstitut med anknytning till relevanta företag.

Exempel på åtgärder: Innovations- och forskningsprojekt. Även genomförbarhetsstudier. Bevaka Energimyndighetens webbplats för senaste informationen om [utlysningar](#).

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.10. Spara och bevara- effektivare energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Programmet spara och bevara är ett forsknings- och utvecklingsprogram som Energimyndigheten initierat för att öka kunskapen om energieffektivisering i kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Programmet syftar till att utveckla och förmedla kunskap och tekniklösningar som bidrar till en energieffektivisering i dessa byggnader utan att deras värden och inventarier förstörs eller förvanskas. Programmet pågår till och med 2024.

Bevaka Energimyndighetens webbplats för information om kommande [utlysningar](#).

Information hos [Energimyndigheten](#)

4.11. Klimatpremie för miljölastbilar och eldrivna arbetsmaskiner

Energimyndigheten har av regeringen fått i uppdrag att betala ut en premie för vissa miljölastbilar och elektriska arbetsmaskiner. Stödet beräknas finnas fram till och med 2024.

Sökande: Företag, kommuner och regioner kan söka statligt stöd för köp av miljölastbilar och elektriska arbetsmaskiner. Även leasing av fordonen räknas som köp under förutsättning att leasingen är finansiell leasing.

Stöd: Den sökande kan få max 20 procent av miljöfordonets inköpspris i stöd.

Information hos [Energimyndigheten](#)

Observera!

Energimyndigheten har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Utlysningar med stort innovationsfokus tas heller inte alltid med i denna skrift. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

5. STÖD SOM SÖKS VIA HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN

5.1. Medfinansiering av EU-projekt

EU-projekt som handlar om att förbättra havs- och vattenmiljön kan få medfinansiering från havs- och vattenmiljöanslaget. Projekten ska ha koppling till HaVs uppdrag och prioriteringar.

Sökande: Offentliga aktörer och bransch- och intresseorganisationer.

Stöd: Bidraget som kan fås från 1:11-anslaget varierar eftersom kraven på medfinansiering varierar mellan EU-programmen.

Bevaka HaVs webbplats för senaste information.
Information hos [Havs- och vattenmyndigheten](#)

5.2. Skrivarmedel till EU:s miljöfond

Om du är intresserad av att ansöka till EU:s LIFE-program kan du få stöd för att kunna ta fram och skriva en ansökan. Utlysningen riktar sig till projekt som bidrar till att förbättra havs- och vattenmiljöer. Insatser inom biologisk mångfald och miljö är särskilt prioriterade. Det är också positivt om projekten är långsiktiga och innehåller gränsöverskridande samverkan inom avrinningsområden och administrativa gränser.

Information hos [Havs- och vattenmyndigheten](#)

Observera!

Havs- och Vattenmyndigheten har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

6. STÖD SOM SÖKS VIA JORDBRUKSVERKET

6.1. Havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet

EU har en ny gemensam jordbruks-, landsbygds- och fiskeripolitik. Varje land i EU tar fram ett eget program utifrån de ramar som ges av europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksförordningen, som beslutats av EU-kommissionen. Den 4 augusti 2022 godkände EU-kommissionen det svenska programmet. Jordbruksverket är ansvarig myndighet för Sveriges havs- och fiskeri- och vattenbruksprogram 2021–2027. I det svenska havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet beskriver Sverige vilka mål vi ska uppnå och vilka stöd som ska finnas. Det är ett särskilt fokus på vattenbruket, det småskaliga kustnära fisket och miljön. Programmet omfattar totalt 2,15 miljarder kronor att betala ut i stöd. Pengarna kommer både från EU och från Sverige.

Samtliga stöd inom Havs- och fiskeri- och vattenbruksprogrammet söks via Jordbruksverket. Det är också Jordbruksverket som fattar det slutliga beslutet om utbetalning och betalar ut stödet. Däremot kan själva ansökan handläggas av antingen Jordbruksverket, Länsstyrelsen eller Havs- och vattenmyndigheten. I den [nationella handlingsplanen](#) för programmet anges vilken myndighet som handlägger de olika stöden. Kontakta gärna den myndigheten ifall du har frågor om stödet.

Sökande: De flesta stöden vänder sig till företag inom yrkesfiske och vattenbruk men det finns också stöd som till exempel universitet, producentorganisationer, kommuner och myndigheter kan söka.

Följande stöd med miljöinriktning söks via Jordbruksverket:

[Hållbart fiske](#)

[Hållbara vattenbruk](#)

[Miljöåtgärder](#)

Mer information hos [Jordbruksverket](#)

6.2. Stöd till samarbete

Syftet med åtgärden är att stödja samarbeten inom områden där den gemensamma nyttan av ett samarbete är stor för samhället men där incitamentet för en enskild aktör är för litet för att kunna finansiera ett utvecklingsarbete.

Det finns flera myndigheter som handlägger stöd inom samarbeten. Det är Länsstyrelserna, Jordbruksverket, Sametinget, Skogsstyrelsen samt Tillväxtverket. Varje myndighet har sin egen handlingsplan.

Under våren 2023 finns det ingen aktuell utlysning inom detta stöd hos Jordbruksverket. I programperiod 2023–2027 finns stöd för samarbete med som projektstöd. Det liknar föregående stöd och fokus ligger på konkurrenskraft och livsmedel, miljö och klimat samt livsmedel och besöksnäring. Bevaka Jordbruksverkets webbplats för senaste information och [aktuella utlysningar](#).

Information hos [Jordbruksverket](#)

6.3. Lokalt ledd utveckling (LEADER-projekt)

Arbetet med lokalt ledd utveckling har förändrats från och med 2023. En förändring är att Lokalt ledd utveckling helt enkelt benämns Leader. Vidare är det nu en fond som finansierar till skillnad från tidigare period som hade en fyrfondsfinansiering. Jordbruksverket har gått igenom de ansökningar om att bilda Leaderområden som kommit in. En [preliminär karta över leaderområden](#) blev klar under hösten 2022.

I Östergötlands län finns 2 områden: [Kustlandet](#) och [Folkungaland](#). I varje område finns det ett leaderkontor som hjälper till att mobilisera, informera, idéutveckla och ta emot ansökningar. Pågående insatser och projekt kopplas ihop så att det skapas synergieffekter där samverkan mellan privat, ideell och offentlig sektor är centralt inom leadermetoden.

Information hos [Jordbruksverket](#)

6.4. Stöd till biodlingssektorn

Inom det nationella programmet för biodlingssektorn (NPB) kan stöttning ges till flera olika åtgärder som främjar aktörer inom biodling. Målet med programmet är bland annat att bidra till god bihälsa och tillgång till bra pollen- och nektarväxter. Även olika typer av informationsinsatser lyfts fram som viktigt.

Sökande: Vem som helst kan söka stödet, om projektet man vill genomföra genererar kollektiv nytta. Till exempel kan följande aktörer söka stödet: biodlarorganisationer, företag associerade till biodlarorganisationer, forskare, rådgivarorganisationer i samarbete med biodlarorganisationer, konsumentföreningar, länsstyrelser, naturbruksgymnasier.

Exempel på åtgärder: Kurser och konferenser, rådgivning, honungs- och vaxanalyser, pollinering, framtagning av informationsmaterial, marknadsföring av svensk honung.

Information hos [Jordbruksverket](#)

Observera!

Jordbruksverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar 2023](#).

7. STÖD SOM SÖKS VIA NATURVÅRDSVERKET

7.1. Projektmedel för ideella miljöorganisationer

Naturvårdsverket ansvarar för ett bidrag för att stödja ideella miljöorganisationer. Bidraget går till projekt som kan vara för nationellt eller internationellt arbete och bidrar till att uppfylla nationella miljö kvalitetsmål eller något av de prioriterade områdena i EU:s sjunde miljöhandlingsprogram.

Sökande: Svenska ideella miljöorganisationer kan söka bidrag om de enligt sina stadgar har till ändamål att tillvarata miljöskydds- och naturvårdsintressen. Organisationen ska ha bedrivit verksamhet under minst två år och ha lägst 100 medlemmar.

Information hos [Naturvårdsverket](#)

7.2. Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd

Stiftelsen Alvins fond förvaltas av Naturvårdsverket i samråd med Naturskyddsföreningen och Sveriges Ornitologiska Förening. Alvins fond delar ut pengar till projekt som bidrar till svenskt naturskydd, främst fågelskydd. Stiftelsen stödjer småskaliga insatser för restaurering av naturmässiga och kulturellt viktiga fågelmiljöer, insatser för arter med tydlig hotbild och inventering av arter i miljöer där kunskaperna är begränsade.

Sökande: Både enskilda personer och lokala-/regionala och nationella föreningar och organisationer.

Exempel på åtgärder: Återställning av hagmarker, öppna mossar, små våtmarker och fisktomma småvatten, röjningar av fågelskär, restaurering av lövskog, inventering av arter.

Information hos [Naturvårdsverket](#)

7.3. Batterifonden

Batterifonden som hanteras av Naturvårdsverket och Energimyndigheten har tidigare beviljat medel för informationsinsatser och ersättning för insamling av och återvinning av batterier. Dessa pottar är nu förbrukade men kvar finns bidrag för forskning med inriktning mot batteriåtervinning och utveckling av batterier för elsystem- och fordonstillämpningar. Ungefär 280 miljoner kronor kommer fördelas under perioden 2017–2027 genom årliga utlysningar.

Information hos [Energimyndigheten](#)

Inom Kadmiumfonden kan ersättning sökas för sortering, återvinning eller bortskaffande av slutna nickelkadmiumbatterier eller information om hantering av nickelkadmiumbatterier.

Sökande: Producent eller kommun (eller den som anlitas av kommun eller producent).

Information hos [Naturvårdsverket](#)

7.4. EU: s Miljöprogram LIFE+

LIFE är ett särskilt finansieringsprogram för EU:s miljö- och klimatpolitik. Klimatinsatser har tidigare inte pekats ut så tydligt som mål för LIFE-programmet. Totalt avsätts 5,4 miljarder euro för åren 2021–2027. Villkoret för bidraget är att det också finns finansiering från annat håll. Programmet är uppdelat i fyra skilda delprogram.

LIFE finansierar projekt inom följande projektområden:

- Cirkulär ekonomi och livskvalitet.
- Klimatbegränsning och klimatanpassning.
- Övergång till ren energi.
- Natur och Biologisk mångfald.

LIFE finansierar följande projekttyper:

- Pilot- eller demonstrationsprojekt.
- Bästa praxis (bästa tillgänglig teknologi för att uppnå bättre resultat).
- Större regionala eller nationella miljö eller klimatprojekt (så kallade Strategiska projekt).

Ren energiomställning är ett nytt inslag för denna programperiod. I interaktion med EU:s investeringsprogram Horizon Europe bland flera ämnen delprogrammet stödja projekt inom energieffektivitet, förnybara energikällor inklusive kunskapsdelning och färdigheter och tekniker.

Sökande: Alla kan söka. Av administrativa skäl uppmuntrar EU-kommissionen stora projekt. De bör vara i storleksordningen 15 miljoner kronor eller större. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten erbjuder stöd och hanterar ansökningarna i Sverige. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten hjälper till med granskning av ansökan.

Stöd: Bidraget från EU kan ges upp till 60 procent eller mer i vissa fall.

Ansökan: EU-kommissionen har vanligtvis utlysning 1 gång per år. Tidpunkten kan dock variera något beroende på typ av ansökan, senaste information om ansökningstider finns här:

Information hos [Havs- och vattenmyndigheten](#)

Information hos [Naturvårdsverket](#)

Information hos [Kommissionen](#)

7.5. Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt

Du som vill bidra till bättre kännedom om allemansrätten kan söka bidrag från Naturvårdsverket. Vi söker efter alla typer av informations- och kommunikationssatsningar som ökar kunskapen om hur allemansrätten fungerar. Du kan även ansöka om du har en idé till ett projekt där kunskapsspridning minskar problem med skador och störningar i naturen.

Senaste ansökningsperioden stängde den 2 december 2022. För senaste informationen om eventuella nya möjligheter att söka stödet hänvisas till Naturvårdsverkets webbplats.

Information hos [Naturvårdsverket](#)

7.6. Bidrag till icke-publika laddstationer ("Ladda bilen")

Aktörer som vill sätta upp icke-publika laddstationer, det vill säga laddstationer som inte är tillgängliga för allmänheten, kunde tidigare ansöka om stöd till Klimatklivet (1.1). Under sommaren 2019 gjordes flera förändringar inom Klimatklivet varav en var att skapa ett "snabbspår" för icke-publika laddstationer, då detta varit en populär åtgärd att söka för och potential fanns till förenklingar av stödet. Resultatet blev satsningen "Ladda bilen" som är sökbart för flera målgrupper. Stöd kan sökas för laddstationer som är avsedda för boende i flerbostadshus eller anställda på ett företag.

Sökande: Organisationer, företag, kommuner, stiftelser och föreningar som vill sätta upp laddstationer för sina anställda. Liksom bostadsrättsföreningar, stiftelser och samfälligheter som vill erbjuda laddningsmöjligheter för sina hyresgäster. Man behöver äga den fastighet (alternativt inneha nyttjanderätt) där laddstationerna ska installeras.

Stöd: Bidraget gäller åtgärder som gjorts tidigast 2019-07-15. Bidraget ges som ett engångsbelopp med högst 50 procent av de bidragsberättigade kostnaderna, dock högst 15 000 kr per laddningspunkt.

Information hos [Naturvårdsverket](#)

7.7. Bidrag för strandstädning till havsnära kommuner

Bidrag ska främst ges till projekt för insamling i områden där stora avfallsmängder flyter i land på havsstränder. Om flera projekt förväntas leda till likvärdiga resultat, ska hänsyn också tas till projektens möjlighet att bidra till sysselsättning. Naturvårdsverket beslutar om fördelningen av medlen i samarbete med Havs- och vattenmyndigheten.

Bevaka Naturvårdsverkets webbplats för information om kommande utlysningar.

Information hos [Naturvårdsverket](#)

Observera!

Naturvårdsverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk](#) för aktuella utlysningar.

8. STÖD SOM SÖKS VIA SKATTEVERKET

8.1. Skattereduktion för Grön teknik

Den 1 januari 2021 infördes möjligheten för privatpersoner att få skatteavdrag för delar av kostnaden om du anlitar ett företag för installationer av grön teknik. Det ersätter de tidigare stöd om solceller och energilagring som Länsstyrelsen haft, samt det så kallade "Ladda hemma"-stödet som Naturvårdsverket haft. Stöd ges för arbetskostnader kopplat till installationen.

Sökande: Privatpersoner.

Stöd: Högst 50 000 kr per person och år. Om du kan ta del av skattereduktionen eller inte beror på hur mycket skatt du betalat in under året och vilka andra avdrag du gjort.

Exempel på åtgärder:

- Installation av nätanslutet solcellssystem. Skattereduktion ges med 20 procent av kostnaden för arbete och material.
- Installation av system för lagring av egenproducerad elenergi. Skattereduktion ges med 50 procent av kostnaden för arbete och material.
- Installation av laddningspunkt till elfordon. Skattereduktion ges med 50 procent av kostnaden för arbete och material.

Ansökan: Skattereduktionen fungerar på samma sätt som rot- och rut-avdraget. Företaget du anlitar för installationen ansöker om utbetalning när arbetet är slutfört och betalt.

Information hos [Skatteverket](#)

9. STÖD SOM SÖKS VIA TILLVÄXTVERKET

9.1. Regionala företagsstöd

För nyligen uppstartade eller befintliga företag finns det möjlighet att söka olika sorters finansiella stöd. Dessa har inte en direkt miljökoppling men kan bidra till utvecklingen av hållbara företag.

Sökande: Små- och medelstora företag med en marknad som sträcker sig utöver den egna regionen. Även stora företag kan få stöd, men endast för nyinvesteringar i en ny ekonomisk verksamhet.

Stöd: Stödnivåerna varierar men ligger i de flesta fall på 10–35 %.

Exempel på åtgärder: Fysiska investeringar (byggnader, maskiner), lönekostnader för nya arbetstillfällen, utbildning, kompetensutveckling och konsulttjänster.

Information hos [Tillväxtverket](#)

Observera!

Tillväxtverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

10. STÖD SOM SÖKS VIA TRAFIKVERKET

10.1. Stadsmiljöavtal

Kommuner och regioner kan söka stöd för att främja hållbara stadsmiljöer, så kallat stadsmiljöavtal, enligt förordningen SFS 2015:579. Syftet med satsningen är att främja hållbara stadsmiljöer genom att skapa förutsättningar för att en större andel persontransporter i städer ska ske med kollektivtrafik. Åtgärderna ska leda till energieffektiva lösningar med låga utsläpp av växthusgaser och bidra till att uppfylla miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Stödet bör särskilt främja innovativa, kapacitetsstarka och resurseffektiva lösningar för kollektivtrafik. Förutsättningar för stöd är också att motprestationer genomförs som bidrar till hållbara transporter eller ökat bostadsbyggande.

Mellan 2022–2027 finns 1 miljard kronor per år till stadsmiljöavtalen. Åtgärder som stöd söks för, och motprestationer, ska vara genomförda senast under 2027.

Sökande: Kommuner och regioner.

Stöd: Stöd kan beviljas för upp till 50 % av kostnaderna för genomförda åtgärder.

Exempel på åtgärder: Innovativa, kapacitetsstarka och resurseffektiva lösningar för kollektivtrafik och insatser för samordning och effektivisering av godstransporter.

Information hos [Trafikverket](#)

10.2. Skyltfonden

Innovativa projekt som stärker trafiksäkerheten i vägtrafiken kan ansöka om medel från Skyltfonden. Skyltfondens medel ska användas främst till att stödja projekt inom trafiksäkerhetsområdet. Skyltfonden är ett komplement till de traditionella forskningsfonderna och vi strävar efter att resultaten ska vara tillämpningsbara och tydliga för trafikanterna. Projekten ska snabbt komma trafikanterna till nytta, och tidsplanen för varje projekt bör inte överstiga två år.

Sökande: Öppen för alla förutom Trafikverksanställda. Exempelvis universitet, organisationer, företag, privatpersoner.

Information hos [Trafikverket](#)

10.3. Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö

Statlig medfinansiering innebär att staten kan bidra till genomförande av regionala kollektivtrafikanläggningar samt till åtgärder inom miljö och trafiksäkerhet på kommunala gator och vägar. Medel för statlig medfinansiering finns avsatta inom ramarna för de regionala planerna för transportinfrastruktur, länsplanerna, samt inom nationell plan för transportsystemet. Hur mycket medel som finns att söka varierar mellan länen, som följd av bestämmelser i respektive länsplan.

Sökande: Kommuner och regionala kollektivtrafikmyndigheter.

Stöd: Stöd kan beviljas för upp till 50 % av de bidragsberättigade kostnaderna.

Exempel på åtgärder: Investeringar i kollektivtrafikanläggningar och miljö- och trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder på kommunala gator och vägar.

Information hos [Trafikverket](#)

11. STÖD SOM SÖKS VIA ANDRA ORGANISATIONER

11.1. Världsnaturfondens innovativa naturvård

Världsnaturfonden WWF inrättade under det internationella biologiska mångfaldsåret 2010 en satsning på innovativ naturvård för att främja såväl bevarande av biologisk mångfald som minskade ekologiska fotavtryck. Syftet är att stödja innovativa projekt och idéer som ligger i framkanten och bidrar till värdefullt nytänkande inom naturvården. En vidareutveckling av projekten kan därifrån få stor betydelse för att främja biologisk mångfald och/eller minska ekologiska fotavtryck i Sverige. Det kan gälla exempelvis utveckling av tekniska lösningar, förvaltningsformer, forskning och kunskapsuppbyggnad och fältprojekt.

Sökande: Privatpersoner, föreningar, organisationer, myndigheter eller företag.

Exempel på åtgärder: Projekten kan höra hemma inom vitt skilda områden såsom naturvård, utbildning, stadsutveckling, förvaltning, hushåll, konsumtion, energi o.s.v.

Stödet är för närvarande inte sökbart, och information saknas i dagsläget om huruvida satsningen ska fortsätta eller ej.

Information hos [Världsnaturfonden](#)

11.2. Naturskyddsföreningens miljöfond

Vattenkraftbolag som levererar elenergi märkt med Bra Miljöval ska avsätta pengar i en egen miljöfond eller i en miljöfond som Naturskyddsföreningen disponerar. Varje år avsätter elbolag ett antal miljoner till Naturskyddsföreningens miljöfond som skall slussas vidare i olika miljöförbättrande projekt. Det är viktigt att projekten bidrar till konkret miljönytta och leder till ökad biologisk mångfald. Rena informationsprojekt eller stöd till löpande verksamhet har svårt att få projektstöd. Hur mycket pengar som finns att söka i fonden beror på hur mycket el märkt Bra Miljöval som säljs, beloppet varierar därmed från år till år.

Sökande: Alla som har ett organisationsnummer kan ansöka, exempelvis företag, kommuner, föreningar, myndigheter och stiftelser.

Stöd: Beviljat stödbelopp varierar och beror på projektets storlek.

Exempel på åtgärder: Projekt som minskar vattenkraftens skadeverkningar eller projekt som gynnar den biologiska mångfalden i strömmande vatten. Kan exempelvis innebära åtgärder som syftar till att bevara hotade och rödlistade arter, skapa fiskvägar eller riva vandringshinder i vattendrag.

Information hos [Naturskyddsföreningen](#)

Information hos [Vattenfall](#)

11.3. Naturskyddsföreningens energieffektiviseringsfond

Alla företag som säljer el märkt Bra Miljöval betalar in pengar till denna fond, som finansierar projekt som minskar elanvändningen i bostäder, industrier eller andra lokaler. Projekten utförs av elbolagen själva eller av någon annan som söker pengar ur fonden. Hur mycket pengar som finns att söka i fonden beror på hur mycket el märkt Bra Miljöval som säljs, beloppet varierar därmed från år till år.

Sökande: Alla som har ett organisationsnummer kan ansöka, exempelvis företag, kommuner, föreningar, myndigheter och stiftelser.

Stöd: Beviljat stödbelopp varierar, men många energieffektiviseringsåtgärder får omkring 30 % i stöd.

Exempel på åtgärder: Byte till mer energieffektiv belysning, styrning av elvärmesystem eller isolering. Observera att stöd inte ges för ren konvertering från direktverkande el till värmepump.

Information hos [Naturskyddsföreningen](#)

11.4. Sportfiskarnas fiskevårdsfond och två andra fonder

Sportfiskarnas fiskevårdsfond

Medel ska kunna delas ut till fiskevårdsprojekt eller projekt som genom forskning eller andra insatser bidrar till utveckling av sportfisket eller sportfiskets förutsättningar.

Sökande: Berättigad att söka medel är distrikt inom eller förening ansluten till Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund. Om särskilda skäl föreligger kan även ansökan från annan beaktas, medlem i förbundet eller organisation med nära anknytning till förbundet.

Abu Garcias Fiskevårdsfond

Syftar till att värna och främja möjligheterna till sportfiske i friska och rena vatten, genom exempelvis skapandet av fria vandringsvägar, restaurering av vattendrag och skydd och bevarande av fiskbestånd, eller fiskebiologisk forskning. Fondstyrelsen ser också gärna ansökningar från projekt som seminarium, undersökningar, opinionsarbete och annat som ökar intresset för fiskevård och förvaltning som gynnar sportfisket. Fonden verkar enligt principen att ge lokala initiativ hjälp till självhjälp.

Sökande: Både enskilda personer, föreningar och fiskevårdsområden kan söka bidrag. Abu Garcia Fiskevårdsfond grundades och finansieras av Abu Garcia, men ansökningarna administreras av Sportfiskarna.

Göte Borgströms stiftelse för fiske- och vattenvård

Har till ändamål att främja vetenskaplig forskning i Sveriges vatten och fiskbestånd med hänsyn till natur, fiskevård och sportfiske. Ansökan skickas till Sportfiskarna.

Information om alla tre fonder hos [Sportfiskarna](#)

11.5. Svensk våtmarksfond

Fondens huvudmål är att skapa förutsättningar för att bevara, återskapa, restaurera och vårda våtmarker för fåglar så att arealen våtmarker av hög kvalitet stadigt ökar i vårt land. Stöd till forskning och utbildning är en viktig del i detta arbete.

Sökande: Markägare, ombud, arrendator.

Stöd: Stödnivån varierar, men ligger som regel i ett spann mellan 50 000 – 200 000 kronor.

Information hos [Våtmarksfonden](#)

11.6. Anslag till friluftsliv

Syftet med bidraget är att ge alla människor möjligheter att genom friluftsliv få naturupplevelser, välbefinnande, gemenskap och öka kunskap om naturen och miljön. Ansökningarna ska sträva efter att uppfylla de 10 friluftspolitiska målen och satsningar på barn och unga är prioriterade. Naturvårdsverket fördelar anslaget till Svenskt Friluftsliv som hanterar ansökningarna. Sedan 2016 har ungefär 48 miljoner kronor fördelats ut årligen, 2022 var anslaget ca 100 miljoner kronor. Både organisations- och verksamhetsbidrag kan sökas.

Sökande: Riksomfattande friluftsförbund som bedriver lokal eller regional verksamhet i minst tio län och uppfyller Svenskt Friluftsliv värderingar.

Exempel på åtgärder: Stöd till friluftsdagar, utomhuspedagogik, projekt inom fysisk aktivitet, mångfald och integration.

Information hos [Naturvårdsverket](#)

Information hos [Svenskt friluftsliv](#)

11.7. Avfall Sverige

Avfall Sverige är den svenska branschorganisationen inom avfallshantering och återvinning och bedriver utvecklingsverksamhet inom hela avfallsområdet. Detta sker genom en gemensam utvecklingssatsning som finansieras av Avfall Sveriges kommunala medlemmar. Satsningen har i grunden en bred inriktning på konkreta utvecklingsprojekt. Fokusområden för utvecklingssatsningen är följande fyra: fossilfri avfallshantering, resurseffektivt kretslopp, beteendeförändringar, samt digitalisering.

Sökande: Alla, såväl Avfall Sveriges medlemmar som icke medlemmar.

Stöd: Beviljade stödbelopp varierar.

Exempel på åtgärder: Förstudier, kunskapssammanställningar, utvärderingar, utredningar, kommunikationskampanjer, genomförbarhetsstudier.

Information hos [Avfall Sverige](#)

11.8. Vätterns fiskevårdsfond

Vätterns Fiskevårdsfond är en stiftelse som bildades år 1988 av Vätterns Fiskareförbund och Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund. Fonden delar ut bidrag till fiske- och miljövårdande verksamhet, fisketillsyn, information samt biologisk och limnologisk undersökning i Vättern och i tillrinnande vattendrag. Fonden strävar efter att ha en bred verksamhet och i första hand stödja projekt när andra finansieringsmöjligheter saknas eller är begränsade.

Information hos [Vätterns fiskevårdsfond](#)

11.9. Naturbonusen

Varje år skänker Naturkompaniet en procent av det totala beloppet som medlemmarna handlar för under ett kalenderår, till ett natur- eller miljövårdsprojekt. 2022 var summan rekordhög och 4 miljoner kronor delades ut. Även i år har vi valt att stötta biologisk mångfald då vi vet att behovet av insatser för att främja den aldrig varit större. Varje år lämnas nomineringar in som medlemmarna sedan röstar om under maj månad.

Information hos [Naturkompaniet](#)

11.10. Nordiska ministerrådets utlysningar

För närvarande har Nordiska ministerrådet inga bidrag som stöttar arbete eller åtgärder på miljöområdet som är anpassat för nationellt eller regionala/lokala aktörer. Men nya utlysningar kommer regelbundet, uppdaterad information finns hos [Nordiska Ministerrådets webbplats](#). Tidigare har det exempelvis varit möjligt att söka för projekt inom hållbart friluftsliv och biologisk mångfald.

11.11. Vattenkraftens miljöfond

Vattenkraftens Miljöfond består av åtta vattenkraftsföretag som möjliggör finansiering av nödvändiga miljöåtgärder för omställningen av vattenkraftsverksamheter i Sverige. Miljöinsatserna ska gynna såväl fiske och turism som lokal utveckling, och verka för att både nationella och internationella miljömål uppnås. 2020 var det första året som fonden öppnade upp för ansökningar.

Sökande: Alla verksamhetsutövare som producerar el genom vattenkraft samt omfattas av den av regeringen föreslagna nationella prövningsplanen för vattenkraftsel kan ansöka om finansiering från fonden.

Exempel på åtgärder: Utredningar, kostnader för prövning av miljöåtgärder i domstol, produktionsförluster.

Information hos [Vattenkraftens miljöfond](#)

Information hos [Länsstyrelsen](#)

12. EU-FONDER OCH -PROGRAM

12.1. Interreg-program

De territoriella samarbetsprogrammen (Interreg) handlar om att utveckla samarbetet över nationsgränserna för ett smartare, grönare och mer sammanlänkat Europa. Syftet är att uppmuntra städer och regioner från olika medlemsstater att arbeta tillsammans och lära av varandra genom gemensamma program, projekt och nätverk. EU:s program för territoriellt samarbete är det viktigaste verktyget för att finansiera den här typen av gränsöverskridande utvecklingsarbete. Sverige deltar i totalt 14 av dessa EU-program. För programperioden 2021–2027 ligger stort fokus på miljö och klimat, programmen måste integrera hållbarhet i alla sina insatser.

Se aktuella utlysningar, information och exempel på genomförda projekt hos Tillväxtverket och Regionen.

Information hos [Tillväxtverket](#)

Interreg Central Baltic

Interreg Central Baltic-programmet kan stödja åtgärder som skyddar havsmiljön, ökar tillgängligheten och förbättrar välståndet i regionen. Budgeten för Central Baltic-programmet 2021–2027 är 118 miljoner euro och är tillgänglig för samarbetsprojekt som kan utvecklas av partners i programområdet som består av 27 regioner i Sverige, Finland, Åland, Estland och Lettland.

Alla typer av organisationer kan söka stöd, offentliga såväl som privata. Enskilda näringsidkare och privatpersoner kan inte söka stöd.

Övergripande mål i programmet:

- Stärka den innovativa företagsutvecklingen i regionen
- Förbättra miljö och hållbar användning av resurser i regionen
- Skapa en mer tillgänglig och inkluderande arbetsmarknad i regionen
- Förbättrade offentliga tjänster och service för medborgare i regionen

Information hos [Region Östergötland](#)
[Information om programmet](#)

Interreg BSR Baltic Sea Region (Östersjöregionen)

Interreg Östersjöprogrammet 2021–2027 är ett transnationellt samarbetsprogram i Östersjöregionen. Både offentliga och privata aktörer från Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Polen, Sverige och Tyskland, samt delar av Norge, Ryssland och Belarus kan söka medel från programmet.

Programmets syfte är att stödja övergången till grönare och mer resilienta samhällen och ekonomier genom transnationellt samarbete.

Budgeten för Östersjöprogrammet kommer göras tillgängligt för transnationella samarbetsprojekt. Projekten kan utvecklas av partners i programområdet från Sverige, Danmark, Estland, Finland, Tyskland (vissa områden), Lettland, Litauen och Polen.

Programmet erbjuder finansiering inom följande prioriteringar:

- Innovativa samhällen
- Vattensmarta samhällen
- Klimatneutrala samhällen och effektiv användning av naturresurser
- Samarbete och makroregional styrning

Information hos [Region Östergötland](#)
[Information om programmet](#)

Interreg Europe (f d Interreg C)

Det interregionala programmet Interreg Europe 2021–2027 omfattar alla EU-länder samt Norge och Schweiz. Interreg Europe hjälper regionala och lokala myndigheter i hela Europa att utveckla och genomföra bättre regionalpolitik.

Programmet ger stöd till erfarenhetsutbyte mellan framför allt offentliga aktörer och budgeten ska finansiera interregionala samarbetsprojekt med fokus på att förbättra regionala utvecklingsstrategier och program. Programmet är också inriktat på lärandeplattformar (Policy Learning Platforms) som stöder erfarenhetsutbyte över hela Europa.

Offentliga aktörer och andra offentliga organisationer såsom forskningsinstitut, regionala utvecklingsorgan och företagsfrämjande organisationer kan söka stöd från programmet.

Övergripande mål i programmet:

- Interregspecifikt mål (ISO) som handlar om kapacitetsuppbyggnad och bättre samarbete mellan myndigheter i medlemsländerna

Information hos [Region Östergötland](#)
[Information om programmet](#)

12.2. EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond

Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden är två av EU:s struktur- och investeringsfonder (se vidare under rubriken EU och pengarna). Interregprogrammen ovan är en del av regionala utvecklingsfonden. Men det finns även andra stöd att söka från regionalfonden, bland annat innovationsstöd för en koldioxidsnål ekonomi. Regionalfondens tre insatsområden är: 1. Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation, 2. Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft och kompetens och 3. Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi och öka användningen av förnyelsebar energi. Även socialfonden har givit stöd till miljörelaterade projekt.

Information om social-och regionalfond hos [Region Östergötland](#)

12.3. EEE-F: European Energy Efficiency Fund

Projekt för energibesparing, energieffektivisering och förnybar energi, särskilt i urbana miljöer, finansieras av denna EU-fond. Tre kategorier av projekt finansieras: energibesparing och energieffektivisering, förnyelsebar energi samt urbana transporter.

Sökande: Offentliga myndigheter, företrädesvis på lokal och regional nivå, eller offentliga eller privata bolag som verkar på uppdrag av dessa.

Information hos [EEE-F](#)
 Information hos [Kommissionen om energistöd och -projekt](#)

13. STÖD SOM SÖKS VIA VINNOVA

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Deras uppgift är att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation och att finansiera behovsmotiverad forskning. Vinnova är en bra ingång för innovations- och forskningsstöd. I länken nedan kan du se vilka stöd som är aktuella just nu.

Information hos [Vinnova](#)

14. EU OCH PENGARNA

I och med vårt medlemskap i EU påverkar både EU:s politik och stödsystem oss i Sverige. Detta avsnitt är till för att ge en introduktion till EU:s pengar och förhoppningsvis göra det lite enklare för er att söka.

De främsta ekonomiska verktygen för att genomföra EU:s miljöpolitik är de fem europeiska struktur- och investeringsfonderna, varav fyra berör Sverige (blå rutor i figur 1). De fyra fonderna kopplar i sin tur till olika politikområden. Bidragen delas ut via olika program. Det finns även fristående programsatsningar för specifika områden.

För att genomföra EU:s miljöpolitik finns det enligt EU främst följande finansieringsformer:

- Landsbygdsprogrammet
- Havs- och fiskeriprogrammet
- Regionala utvecklingsfonden
- LIFE+
- Horizon 2020

De europeiska struktur- och investeringsfonderna, ESI-fonderna. I Sverige finns fyra ESI-fonder. Pengarna delas ut i olika program.

Gemensamma jordbrukspolitiken (GJP/CAP)		Havspolitiken och den gemensamma fiskeripolitiken (GFP/CFP)	Regionalpolitiken (sammanhållningspolitiken)	
Garantifonden för jordbruksstöd (direktstöd)	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	Havs- och fiskerifonden	Regionala utvecklingsfonden	Socialfonden
	Landsbygdsprogrammet	Havs- och fiskeriprogrammet	Interregprogrammet	
Dessutom finns fristående programsatsningar såsom: LIFE+ : Ett särskilt finansieringsprogram för EU:s miljö- och klimatpolitik Horizon 2020 : EU:s forsknings- och innovationsprogram				

Figur 1. Tabell som illustrerar EU:s politik och ekonomiska verktyg.

Tillväxtverket, Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet har sedan januari 2016 den gemensamma webbplatsen **eufonder.se** med information om de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Via webbplatsen går det att hitta till de stöd som finansieras med hjälp av fonderna. Där finns information om fondernas 27 program, om hur fonderna skiljer sig åt och hur de kompletterar varandra. Eufonder.se förklarar också EU:s mål och Europa 2020-strategins roll i utvecklingen för en smart, hållbar tillväxt för alla. Det är den främsta kanalen för information om EU-fonder i Sverige och deras program.

Regionala utvecklingsfonden stärker regionernas konkurrenskraft och utvecklar näringslivet. Socialfonden förstärker och utvecklar den nationella arbetsmarknadspolitiken. Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling innehåller stöd och ersättningar för att utveckla landsbygden. Havs- och fiskerifonden ger stöd för att utveckla vattenbruk och hållbart fiske. Samtliga fonder ska även arbeta utifrån de horisontella principerna:

- Jämställdhet
- Tillgänglighet
- Icke-diskriminering
- Ekologisk hållbar utveckling

Mer information om EU-finansiering får du på:

[EU-fonder](#)

[EU-upplysningen](#)

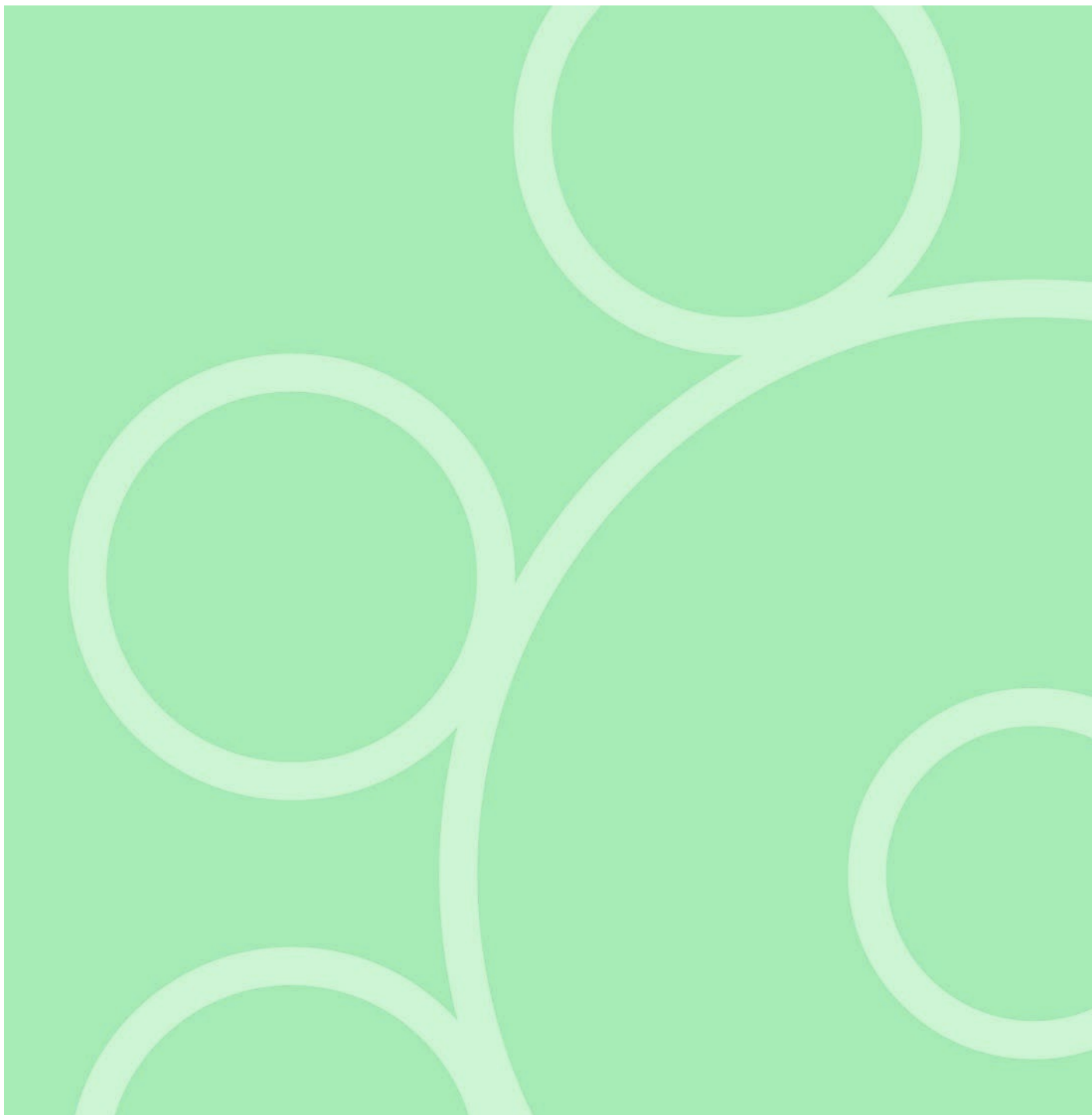
[Information på engelska](#)

[Hur Natura2000 kan finansieras](#)

Horizon 2020 är forskningsmedel, och information fås via www.vinnova.se och

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Länsstyrelsen skapar samhällsnytta genom rådgivning, samordning, tillstånd, tillsyn, prövning, stöd och bidrag. Vi skyddar miljön, ser till att viktiga natur- och kulturvärden bevaras och skapar förutsättningar för att utveckla landsbygden och näringslivet i länet. Vi har även samhällsviktiga uppdrag inom bland annat krisberedskap, sociala frågor, djurskydd och samhällsplanering. På så sätt bidrar vi till Länsstyrelsens vision om ett livskraftigt Östergötland

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND